

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK, az 1272/2008/EK és a 2015/830/EU rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **COSAVET DF EDGE**

1.2. Azonosított felhasználás: növényvédő szer, gombaölő szer, vízben diszpergálható granulátum
Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. A gyártó, forgalmazó, a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó/beszállító: **Sulphur Mills Limited**
604/605 6th Floor, 349 Business Point, Western Express Highway,
Andheri (East), 400 069 Mumbai, India
telefon: +91 22 43452222

Forgalmazó, biztonsági adatlap szállítója: **Kwizda Agro Hungary Kft.**
1138 Budapest, Váci út 135 – 139. A/5
telefon: +36 1 224 7305 fax: +36 1 212 0873
honlap: www.kwizda.hu

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

1.5. Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): 00 36 1476 6464
Éjjel-nappal elérhető ingyenes telefonszám: 00 36 80 20 11 99

2. szakasz: A veszély azonosítása

2.1. A keverék besorolása: a gyártó szerint a **termék nem veszélyes keverék.**

2.2. Címkézési elemek: **Piktogram:** nem szükséges **Figyelmeztetés:** nem szükséges
A keverék veszélyeire/kockázataira utaló figyelmeztető H-mondat: nem szükséges

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

- P102 Gyermekektől elzárva tartandó.
- P233 Az edény szorosan lezárva tartandó.
- P234 Az eredeti edényben tartandó.
- P235 Hűvös helyen tartandó.
- P262 Szembe, bőrre vagy ruhára nem kerülhet.
- P264 A használatot követően a védőfelszereléseket (védőruha, védőkesztyű) alaposan meg kell mosni.
- P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.
- P273 Kerülni kell az anyagnak a környezetbe való kijutását.
- P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
- P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.
- P305+P351 SZEMBE KERÜLÉS esetén: több percig tartó óvatos öblítés vízzel.
- P403 Jól szellőző helyen tárolandó.
- P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: a helyi előírásoknak megfelelően.

Kiegészítő mondat: EUH401 Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.

2.3. Egyéb veszély: nem ismert.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat
Kén CAS-szám: 7704-34-9 EK-szám: 231-722-6 Index-szám: 016-094-00-1	80%	Skin Irrit. 2, H315

A veszélyességi osztály, kategória, H-mondatok a tiszta anyagra/összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. A H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése/általános tudnivalók: a sérült azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belégzés esetén: vigyük a sérültet friss levegőre, tartsuk nyugalomban. Öntudatlan állapotú sérülthez azonnal hívjunk orvost.

Bőrré juttatás esetén: a bőrt bő szappanos vízzel alaposan le kell mosni majd leöblíteni.

Szembejutás esetén: legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben, kérjük ki szakorvos tanácsát!

Lenyelés esetén: FORDULJUNK ORVOSHOZ, mutassuk meg a termék biztonsági adatlapját.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: hányinger, hányás, szemirritáció és bronchusok irritációja belégzés esetén.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját. **Megjegyzés az orvosnak:** antidótum nincs, tünetek alapján kezeljen, alkalmazzon támogató terápiát

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: szén-dioxid, oltópor, vízpermet. Nagy tüzek esetén vízpermet vagy alkoholálló hab. **Alkalmatlan oltóanyag:** erős vízsugár

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: veszélyes égéstermékek, kén-oxidok keletkeznek.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: kémiai tűz esetén teljes a vegyi anyagoknak ellenálló védőruházat, védőcsizma, védőkesztyű és a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges. Védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket el kell távolítani. Kerüljük el a felszabaduló füst és egyéb égéstermékek belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk. Ha kockázat nélkül megtehető, akkor tűz esetén a még sértetlen tárolóedényzeteket el kell távolítani a veszélyzónából.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíció esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Kerüljük el a készítmény szembejutását és bőrrel való érintkezését. Személyi védőfelszerelés viselése szükséges (lásd 8. szakasz). A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések:

A termék véletlenszerű környezetbe történő kikerülését gátoljuk meg, ne jusson talajba, altalajba, felszíni vizekbe, vízvezetőbe, csatornába. A termék, hulladéka és tárolóedényzete veszélyes hulladékként kezelendő.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

Kiszóródás esetén: A kiömlött készítményt mechanikusan gyűjtsük össze. Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény bőrre kerülését, szembejutását. Kerüljük el az aeroszol- és a porképződést. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.

Tűz- és robbanásvédelmi intézkedések: Kerüljük el az elektrosztatikus feltöltődést. Tartsuk távol gyújtóforrástól – ne dohányozzunk!

A készítménnyel történő munkavégzéskor viseljünk személyi védőfelszerelést. Munkavégzés alatt étkezni és dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen tároljuk. Gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen, oxidálószerektől (klorátok, nitrátok), élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. A kéntartalmú készítmények k ezüst, illetve réztárgyakkal reakcióba léphetne, azok elszíneződését okozzák.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: gombölő szer, fungicid. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót, tartsák be a biztonságos kezelésre, felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték, munkahelyi levegőben megengedett koncentráció: nincs megállapítva a termék összetevőire, munkahelyi monitorozási kötelezettség a termék összetevőire vonatkozólag nincs.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések:

- Megfelelő szellőzés biztosítása.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség/zuhany biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól.
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges. Az elszennyeződött ruházatot vessük le.
- Kerüljük a termékkel történő expozíciót, szembejutását, bőrre kerülését.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** elégtelen szellőzés esetén megfelelő szűrőbetéttel ellátott légzésvédő használata ajánlott.
- **Kézvédelem:** használjon vegyszerálló, nem áteresztő, az EN 374 szabványnak megfelelő védőkesztyűt. A védőkesztyűt munkafolyamat során fellépő expozíció és annak időtartama függvényében válasszuk ki. A védőkesztyű kiválasztásához érdemes figyelembe venni a használat időtartamát, gyakoriságát, egyéb vegyi anyagokkal történő érintkezés lehetőségét, fizikai követelményeket. A védőkesztyű ellenálló-képessége pontosan nem becsülhető, célszerű azt ellenőrizni a gyakorlatban.
- **Szemvédelem:** védőszemüveg használata szükséges, ha a szembejutás veszélye fennáll.
- **Testvédelem:** védőruházat; a testfelület védelmét a tevékenységtől és a lehetséges expozíciótól függően kell megválasztani.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	szilárd
Megjelenési forma:	granulátum
Szín:	barna
Szag:	jellemző, kénre emlékeztető
pH:	nincs adat
Olvadáspont/dermedéspont:	nincs adat
Forráspont/tartomány:	445°C
Lobbanáspont:	nem releváns
Gyulladás hőmérséklet:	260°C
Öngyulladás hőmérséklet:	nem öngyulladó
Robbanási tulajdonság:	nem jelent robbanásveszélyt
Sűrűség:	0,88 mg/cm ³
Oldhatóság vízben:	oldhatatlan
Oldószer-tartalom:	0,00%, VOC (EC): 0,00%
Száranyag-tartalom:	100%

9.2. Egyéb információk:

kritikus hőmérséklet: 1 040°C, kritikus nyomás: 11 800 kPa

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: oxidálószerekkel reagál, oxidálható.

10.2. Kémiai stabilitás: közönséges körülmények (normál hőmérséklet- és nyomásviszonyok) és előírászerű kezelés és tárolás esetén a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: oxidálószerekkel hevesen reagál.

10.4. Kerülendő körülmények: magas hőmérséklet, hő, levegő, nedvesség.

10.5. Nem összeférhető anyagok: oxidálószerekkel hevesen reagál.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: égésekor, toxikus gázok, kén-oxidok, köztük kén-dioxid is képződik.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információk:

A termék akut toxicitására vonatkozó adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek, a termék nem osztályozandó ártalmasnak lenyelve, bőrön át felszívódva, belélegezve.

Bőrkorrózió/bőrirritáció: a rendelkezésre álló gyártói információk alapján nem irritáló.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: a rendelkezésre álló gyártói információk alapján gyengén irritálja a szemet, az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Légzőszervi-, és bőrszenzibilizáció: rendelkezésre álló vizsgálatainak alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

CMR hatások (rákkeltő hatás, csírasejt-mutagenitás és reprodukciós toxicitás): a rendelkezésre álló információk alapján CMR anyagot nem tartalmaz. Hatóanyagra Ames-teszte negatív.

11.2. A kénre vonatkozó adatok

LD₅₀ (orális, patkány): > 5000 mg/ttkg

LD₅₀ (dermális, patkány): > 2000 mg/ttkg

LC₅₀ (inhalációs, patkány): > 2,63 mg/l/4 óra

A NOAEL (patkány, 100 nap): 56 mg/ttkg/nap – szisztémás hatás, elváltozás nem lépett fel.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1 Toxicitás: a termék víztestekbe jutását el kell kerülni. A termékkel vizsgálatokat nem végeztek, a rendelkezésre álló adatok szerint nem osztályozandó a környezetre veszélyes keveréknek.

A kénre vonatkozó adatok:

LC₅₀ (*Brachydanio rerio*, 96 óra): > 100 mg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): > 100 mg/l

LD₅₀ (oral, tőkésréce): > 2000 mg/ttkg

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: nincs adat

12.3. Bioakkumulációs képesség: nincs adat.

12.4. Talajban való mobilitás: nincs adat.

12.5. A PBT és a vPvB-értékelés eredményei: a termék összetevői nem PBT, nem vPvB anyagok.

12.6. Egyéb káros hatások: vízveszélyességi osztály: WGK 1 – a vízminőséget kis mértékben befolyásoló anyag

13. Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési szempontok: a termék maradványainak és hulladékainak kezelésére a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben, illetve a 2008/98/EK irányelvben foglaltak az irányadók.

A termék csatornába, vízfolyásokba ne kerüljön.

Hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történjen, a hulladékkezelési terület és a körülmények folytán változhat.

Hulladékkezelési/EWC-kód: 20 01 19*

Maradványok, hulladék, csomagolóanyagok ártalmatlanítása megfelelő jogosítvánnyal rendelkező hulladékkezelőben történjen.

A szennyezett csomagolóanyag összegyűjtése a helyi előírásoknak megfelelően történjen. A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012. (XII.29.) Kormányrendelet szabályozza, továbbá a csomagolási hulladékokra a növényvédő szerrel szennyezett csomagolóeszköz hulladékok kezeléséről szóló 103/2003. (IX.11.) FVM rendelet előírásait szükséges alkalmazni.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMO/IMDG, ICAO/IATA) **nem veszélyes áru**.

15. szakasz: Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

A termék nem tartalmaz különös aggodalomra okot adó (SVHC) anyagot, illetve olyan anyagot mely a különös aggodalomra okot adó anyagok jelöltlistáján szerepel. A lista elérhető az ECHA honlapján: <http://echa.europa.eu/candidate-list-table>

Vonatkozó közösségi joganyagok:

REACH rendelet: 1907/2006/EK rendelet és módosításai

CLP rendelet: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2008/98/EK IRÁNYELVE (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 1107/2009/EK RENDELETE (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról

A Bizottság 547/2011/EU RENDELETE a 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a növényvédő szerek címkézésére vonatkozó követelmények tekintetében történő végrehajtásáról

Vonatkozó magyar joganyagok:

89/2004. (V. 15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról és módosításai

Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről;
25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;

Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;

Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos kezelését és felhasználását segítsék.

Azonban sem a termék szállítója, sem annak bármely leányvállalata nem vállal semmilyen felelősséget készítmény kezelésével, felhasználásával kapcsolatos károkért, mivel a felhasználás, kezelés ellenőrzésükön kívül esik, ezekről tudomásuk sem lehet.

A felhasználó felelőssége, hogy döntsön a termék alkalmazhatóságáról. A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel. A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő rövidítések, H-mondatok:

A veszélyességi osztályok rövidítései, a rövidítések utáni számok (1 – 4) az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek:

Skin Irrit.: bőrirritáció. H315 Bőrirritáló hatású.

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap a gyártó által 2015. június 30-án kiadott adatlap felhasználásával készült 2016. február 24-én.